Dosarul nr. 2-1148/2018 (12-2-28583-02052018)

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

Pronunţată public la 10 octombrie 2022 în mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Constantin Roşca
Grefier Dan Namolovan, Cristina Croitor și Anastasia Roman

cu participarea reprezentantului reclamanților Diaconu Sergiu și fundația „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”), avocatul Cotruță Pavel, împuternicit în baza mandatului avocațial cu seria MA nr. 1204496 și nr. 1204495 din 05.03.2018, a reprezentanților reclamantei Sainsus Svetlana, avocații Popa Ala și Chistruga Dmitri, împuterniciți în baza mandatelor avocațiale cu seria MA nr. 1077671 din 10.05.2018 și nr. 1403840 din 03.11.2021, a reclamantei Sainsus Svetlana, a reprezentantului pârâtei AO „Asociația Reporteri de Investigație și Securitate Editorială din Moldova”, avocatul Zamă Vitalie, împuternicit în baza mandatelor avocațiale cu seria MA nr. 0869323 din 21.05.2018, nr. 0869337 din 18.09.2018 și nr. 0869341 din 11.11.2018, precum și în lipsa reclamantului Diaconu Sergiu, fiind reprezentat de către avocatul Cotruță Pavel,

în sediul instanţei, în şedinţă publică, desfășurată în limba de stat, în procedură contencioasă a judecat pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Cotruță Pavel în interesele lui Diaconu Sergiu împotriva AO „Asociația Reporteri de Investigație și Securitate Editorială din Moldova” cu privire la constatarea caracterului defăimător al informației, obligarea dezmințirii informației defăimătoare, obligarea acordării dreptului la replică, constatarea încălcării dreptului la viață privată, obligarea exprimării scuzelor, repararea prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată; cererea de chemare în judecată înaintată de Sainsus Svetlana împotriva AO „Asociația Reporteri de Investigație și Securitate Editorială din Moldova” cu privire la obligarea dezmințirii informației defăimătoare, obligarea exprimării scuzelor, repararea prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată; și cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Cotruță Pavel în interesele fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) împotriva AO „Asociația Reporteri de Investigație și Securitate Editorială din Moldova” cu privire la constatarea caracterului defăimător al informației, obligarea dezmințirii informației defăimătoare, obligarea acordării dreptului la replică, obligarea exprimării scuzelor, repararea prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

1. La data de 13 aprilie 2018, precum și la data de 17 aprilie 2018, avocatul Cotruță Pavel în interesele lui Diaconu Sergiu și respectiv în interesele fundației „Caritate.md" (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe") a înaintat două cereri de chemare în judecată, ulterior concretizate, împotriva Asociației Obștești „Asociația Reporteri de Investigație și Securitate Editorială din Moldova" cu privire la constatarea caracterului defăimător al informației, obligarea dezmințirii informației defăimătoare, obligarea acordării dreptului la replică, constatarea încălcării dreptului la viață privată, obligarea exprimării scuzelor, repararea prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, precum și cu privire la constatarea caracterului defăimător al informației, obligarea dezmințirii informației defăimătoare, obligarea acordării dreptului la replică, obligarea exprimării scuzelor, repararea prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea ambelor acțiuni, s-a indicat că, reclamantul Sergiu Diaconu este unul dintre fondatorii fundației „Caritate.md" (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe"), fiind semnatarul actului de constituire - statutului aprobat la 19.02.2010, înregistrat la Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu Nr. 4323 la data de 09.03.2010, iar, la 12.03.2010, fiind eliberat certificatul Nr. 002250 de înregistrare a organizaţiei necomerciale.
3. În raport cu fundația „Caritate.md" (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe"), Sergiu Diaconu exercită doar atribuţiile stabilite prin statut şi nici un rol activ în activitatea cotidiană a acesteia nu are, neavând, nici beneficii băneşti în urma activității acestei entităţi.
4. La data de 19.02.2018 pe pagina de internet www.rise.md atribuită Asociației Obștești „Asociația Reporteri de Investigații și Securitate Editorială din Moldova", care se auto-identifică uzual prin acronimul „RISE Moldova" a fost publicat articolul intitulat „Bani din caritate" - accesibil până în prezent la adresele: https://www.rise.md/video-bani-din-caritate-2/ https://www.rise.md/video-bani-din-caritate-2/?lang=ru, prin care se pretinde că ar constitui rezultatul unei investigații jurnalistice ce conține informații defăimătoare, prin care sunt relatate denaturat și distorsionat fapte, rezumate prin judecăți de valoare fără substrat factologic suficient, însă, care, erau posibil a fi dovedite la data publicării, în sensul definit la art. 2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23.04.2010. În scurt timp, articolul respectiv a fost preluat de mass-media, fiind distribuit și mediatizat amplu atât în spațiul informațional al Republicii Moldova, precum și în afara acesteia.
5. În raport cu identitatea reclamantului Diaconu Sergiu, în conținutul publicației difuzate în mass-media a fost făcută în mod voalat, însă cu tentă de asociere denigratoare, referință implicită la identitatea reclamantului, fiind expres indicat numele său în conținutul articolului menționat, aceleași informații, fiind verbalizate și conținute în coloana sonoră a versiunii video a pretinsei investigații jurnalistice, în cazul celei din urmă - versiuni video a pretinsei investigații, fiind

afișată și o poză a reclamatului Diaconu Sergiu, autorii neavând nici o permisiune prealabilă în sensul dat.

6. Totodată s-a mai menționat că reclamantul nu este o persoană care exercită funcții publice, și nici nu este o persoană publică în sensul definit la art. 2 in Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23.04.2010.
7. Mai menționează că atât circumstanțele cazurilor relatate sumar prin acea publicație scrisă - aceasta conținând acuzații încadrabile penal, precum și cea dublată prin versiunea video, relatează despre două cazuri care nu au fost gestionate de fundația „Caritate.md" (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe"), și care nici nu puteau fi gestionate de reclamant personal, neținând de competențele statutare ale reclamantului Diaconu Sergiu, în calitatea sa de fondator al entității respective.
8. În opinia reclamanților Diaconu Sergiu și fundația „Caritate.md" (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe"), *pretinsa investigație jurnalistică* contravine principiilor necesității protejării moralei, fiind prejudiciabilă reputației, iar modalitatea de abordare per ansamblu a cazurilor unor persoane particulare care nu au avut nici o tangență cu fundația „Caritate.md" (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe") pe cazurile de asistență de care au beneficiat - fapt trecut sub tăcere de pârât și presupușii acestuia, sunt contrare principiilor indicate și derivate din prevederile exprese și imperative conținute în art. 3 alin. (3), art. 4 alin. (2) și (3), art. 7 alin (1), art. 12 din Legea cu privire la libertatea de exprimare.
9. Mai mult ca atât, printr-o publicație ulterioară, difuzată de entitatea pârâtă la data de 20.02.2018, intitulată "Detalii din dosarul caritățiI" este prezentată copia retuşată și depersonalizată de pe ordonanța privind efectuarea ridicării de documente emisă aproximativ în luna decembrie a anului 2017 de către procurorul din cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalităţii Organizate şi Cauze Speciale, prin care au fost ridicate în original documente medicale de la reprezentantul legal al unuia dintre minorii la cazul căruia s-a făcut referinţă prin publicația premergătoare "Bani din caritate".
10. Totodată, prin publicația din 20.02.2018 entitatea pârâtă pretinde precum că ar fi purces la difuzarea acesteia "în spiritul informării corecte a cetățenilor..." publicând "... unul din documentele obținute de RISE Moldova în timpul documentării subiectului de interes public "Bani din caritate"."
11. Prin urmare, pornind de la faptul că prin publicația incipientă "Bani din caritate" difuzată de entitatea pârâtă la 19.02.2018 a fost expusă în partea introductivă alegația "Identifică minori gravi bolnavi, le fac publică povestea şi adună sume impunătoare de bani din donațiile oamenilor. Ulterior, beneficiarii sunt direcționați către un alt spital din Turcia, unde medicii simulează efectuarea intervențiilor chirurgicale. R.I.S.E. Moldova a obținut mai multe probe care descifrează afacerea cu bolnavi, iar procurorii, la rândul lor, au pornit un dosar penal pentru escrocherie, pusă la cale de un grup criminal organizat.", urmată de vehicularea în conținutul publicației din 20.02.2018 a alegației precum că "în spiritul informării corecte a cetățenilor publicăm unul din documentele obținute de RISE Moldova în

timpul documentării subiectului de interes public "Bani din caritate".", fiind făcut public un act procesual-penal de ridicare a documentelor în conținutul căruia se face referință la faptul pornirii la 15.12.2016 a urmăririi penale în cauza Nr. 2016670078", care nu constituie în sine act ce înlătură prezumţia nevinovăţiei; evenimente în contextul cărora este expres indicat numele reclamantului Diaocnu Sergiu în publicația inițială, numele său, fiind verbalizat şi în coloana sonoră a variantei video a pretinsei investigații jurnalistice. Pentru partea reclamantă este vădită doleanţa entității pârâte de a asocia reclamanții pretinselor acţiuni culpabile, concluzie care rezultă direct din faptul prezentării denaturate până la falsitate a ipotezelor şi asocierilor expuse, fiind evidentă tenta denigratoare a acestora.

12. Astfel, în pofida faptului că numele reclamantului şi/sau a altui co-fondator al fundației „Caritate.md" (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe"), şi nici denumirea entităţii respective, nu sunt indicate expres în acea ordonanţă de ridicare, entitatea pârâtă se face culpabilă pentru interpretarea distorsionată şi insinuarea denaturată a circumstanţelor respective, prezentându-le sugestiv într-o modalitate asociativă a identității acestora presupusului grup criminal organizat. Or, ipoteza respectivă rezultă cu certitudine din şirul logic al subiectului abordat în publicațiile reclamate, iar nici o rezervă în acest sens nu a fost expres inclusă de autori.

13. Pentru partea reclamantă este evidentă tenta entității pârâte, care implicit insinua şi insufla publicului ipoteza precum că reclamantul Diaconu Sergiu, deținând afaceri în domeniul publicităţii, ar avea indirect beneficii pecuniare din activitatea Fundației de Caritate „Sfântul Gheorghe" prin debursarea, adică cheltuirea pentru serviciile de publicitate a mijloacelor băneşti acumulate din donații la fundația de caritate. Cel puţin acestea ar fi concluziile unui observator obişnuit din insinuările ce rezultă din pretinsa investigație jurnalistică ce conţine asocierile respective a circumstanţelor pretinse în raport cu persoanele vizate şi activitatea acestora.

14. Însă, este de remarcat faptul că pe parcursul activității fundației, nici un leu din mijloacele parvenite în adresa fundației „Caritate.md" (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe") nu a fost virat către oricare dintre entitățile cu scop lucrativ gestionate de reclamantul Diaconu Sergiu. Reclamanții sunt de opinia că aceste asocieri voalate au fost intentionate, deci deliberat formulate de entitatea pârâtă şi prepuşii acesteia, autorii materialelor jurnalistice defăimătoare, pentru a insufla publicului, prin utilizarea procedeelor sugestive atributive, aluzia recurgerii la practici neoneste de către reclamanți şi celelalte persoane vizate, autorii respectivelor publicații, conştientizând faptul că o asemenea abordare va duce inevitabil la prejudicierea directă a reputației profesionale și de afaceri, onoarei şi demnității tuturor celor vizați, iar aceste difuzări vor avea repercusiuni imediate cu efecte extinse în timp, care nu vor putea fi remediate decât prin prezentul exercițiu în justiție, finalizat printr-o hotărârea judecătorească definitivă şi irevocabilă prin care să fie constatat caracterul defăimător al alegațiilor reclamate, cu obligarea entității pârâte de a publica dezmintirile de rigoare, asigurarea reclamanților în exercițiul dreptului la replică și obligarea entității pârâte la exprimarea scuzelor de

rigoare. Or, entitatea pârâtă, expunând în materialele jurnalistice reclamate şirul logic, iscusit, a asociat şi implicit a făcut aluzia precum că s-ar scoate bani donați de public din fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) pentru publicitate, indicând expres că reclamantul Diaconu Sergiu deține "afaceri în publicitate".

15. Reclamantul Diaconu Sergiu a precizat despre faptul că afacerile sale în domeniul publicităţii sunt bazate în exclusivitate pe credibilitatea sa ca om de afaceri și pe credibilitatea de care se bucură în domeniile de afaceri atât la nivel național, precum şi la nivel internațional.
16. A fost invocat faptul că conţinutul informatiilor răspândite reprezintă şi nişte alegații incriminatorii, precum și atestă voalarea unui şir de insinuări în adresa persoanelor vizate, a căror nume este verbalizat şi înserat expres - printre care şi reclamanții, iar, difuzarea pretinsei investigații jurnalistice cu certitudine urmăreşte scopul atribuirii, directe şi indirecte, persoanelor numite presupusului grup criminal organizat, prin insuflarea publicului a unei tente dubioase activității atât a entității juridice abordate, precum și persoanelor afiliate acesteia, autorul informaţiilor, accentuând asupra sintagmei care, sub aspectul normelor materiale de drept penal, constituie calificativ agravant şi o infracţiune în sine.
17. Nu poate fi trecut cu vederea nici faptul că în urma difuzării materialelor jurnalistice defăimătoare reacția publicului în forumuri, chat-uri şi reţelele de socializare a fost foarte agresivă în adresa persoanelor asupra identității cărora se indica în acestea, având şi ca efect direct imediat scăderea bruscă a numărului de donații. Per ansamblu, efectele produse asupra tuturor persoanelor vizate prin pretinsa investigație jurnalistică au fost nefaste, atât în ceea ce ține de activitatea profesională, viața familială, precum şi de activitatea caritabilă a acesteia.
18. Cu toate acestea, reclamanții și celelalte persoane vizate prin materialele jurnalistice defăimătoare vor avea de luptat toată viața cu consecințele asocierii lor de către entitatea pârâtă unui proiect, unui ipotetic grup criminal organizat.
19. Cu referire la circumstantele care demonstrează că informația este în esență falsă a fost precizat asupra faptului că fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) nu identifică din proprie inițiativă minori gravi bolnavi, în realitate cazurile, fiind comunicate de membrii familiilor şi apropiaţii acestora; activitatea fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) nu este o afacere, activitatea statutară a acesteia având scop nelucrativ; fondatorii fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) nu au nici o calitate procesuală în cadrul dosarului penal nr. 2016670078, iar alegațiile şi insinuările cu referire la constituirea sau apartenenţa unui grup criminal organizat nu corespund adevărului, acestea constituind o încălcare flagrantă a principiului prezumţiei nevinovăţiei; fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) şi fondatorii acesteia nu sunt "intermediari de caritate", iar, pretinsele victime ale "escrocheriei medicale" - în primul caz relatat, nu are nici o legătură directă cu activitatea fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”), deoarece a constituit un proiect demarat prin intermediul platformei

"guvern24.md", iar, decizia de a merge la instituția medicală respectivă a fost luată de reprezentantul legal al pacientei, la fel şi în al doilea caz, fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”), în nici un mod nu a impus nici un beneficiar de a opta pentru o anumită instituție medicală; pretinsa "simulare" a intervenţiilor medicale nu este probată, nefiind probată nici legătura cauzală dintre activitatea fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) cu deciziile medicilor sau a instituțiilor medicale în ceea ce ţine de modalitatea şi oportunitatea tratamentului; fiind inadmisibilă confundarea prin echivalarea activităţii de caritate cu cea filantropică, inclusiv sub aspectul acoperirii costurilor/cheltuielilor operaționale, nici o acțiune a fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”), neavând nici un element de promovare a entităților afiliate unui fondator.

20. A mai fost indicat, în sensul exercițiului dreptului de a solicita rectificarea informațiilor defăimătoare, Asociației Obşteşti "Asociația Reporteri de Investigaţie Securitate Editorială din Moldova”, care se auto-identifică uzual prin acronimul "R.I.S.E. Moldova", i-a fost solictat să publice, în ordinea stabilită în Legea cu privire la libertatea de exprimare, următoarea rectificare: fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) nu a promovat cazul fiicei minore a Veronicăi Cebotari; nu identifică de sine stătător minori grav bolnavi, despre fiecare caz în parte, fiind sesizată de către membrii familiei, apropiații acestora; nu urmăreşte realizarea profiturilor pentru fondatorii săi; nu își asumă prerogativa exclusivă de a decide asupra instituţiei medicale unde ar urma să beneficieze de tratament persoana a cărei caz este mediatizat, decizia în acest sens, aparţinând în exclusivitate pacientului şi/sau reprezentanţilor legali ai acestuia; nu are ca scop promovarea unei anumite instituții medicale, nefiind nici o entitate de intermediere, în sensul definit al activității comerciale respective; nefiind utilizată pentru promovarea sau susţinerea economică sau financiară a oricărei entități afiliate fondatorilor.

21. La fel, în sensul exercițiului dreptului de a solicita dezmințirea informațiilor defăimătoare, Asociației Obștești „R.I.S.E. Moldova” i-a fost solicitat să publice, în ordinea stabilită de Legea cu privire la libertatea de exprimare, dezmințirea tuturor alegațiilor și însinuărilor abordate, prin infirmarea tuturor relatărilor defăimătoare cu privire la fapte ce nu corespund realității.

22. Tot în sensul dat, Asociației Obștești „R.I.S.E. Moldova” i-a fost solicitat să publice textul Comunicatului de Presă din 23.02.2018 privind acuzațiile lansate în spațiul public de către ziariștii portalului „RISE Moldova” la adresa platformei www.caritate.md și a fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”), precum și orice alt comunicat, ulterior, pe care Fundația o va considera necesară pentru dezmințirea alegațiilor și însinuărilor elucidate.

23. La fel, reprezentantul reclamanților a solicitat Asociației Obștești „R.I.S.E. Moldova” să exprime scuzele de rigoare d-lui Sergiu Diaconu, fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) pentru publicarea informațiilor defăimătoare conținute în pretinsa investigație jurnalistică „Bani din

caritate” publicată la 19.02.2018 pe pagina de internet www.rise.md la adresele: https://www.rise.md/video-bani-din-caritate-2/ https://www.rise.md/video-bani-din-caritate-2/?lang=ru, care conține linkul la materialele video postat pe adresa: https://www.youtube.com/watch?time_conținue=556&v=UOxKqkqv014, cu titlul „Bani din donații” cu durata de 25 minute 41 secunde, publicație anterior preluată de un număr impunător de alte site-uri de știri.

24. Urmare a celor invocate, reclamantul Sergiu Diaconu, cu concretizările ulterioare a solicitat: 1) Constatarea caracterului defăimător, în raport cu reclamantul Sergiu Diaconu, al conținutului materialului jurnalistic intitulat „Bani din Caritate” precum și versiunea video a pretinsei investigații jurnalistice cu titlul „Bani din donații” publicate la 19.02.2018 de către Asociația Obștească „R.I.S.E. Moldova”; 2) A obliga Asociația Obștească „R.I.S.E. Moldova” să dezmintă cele relatate prin materialele jurnalistice „Bani din caritate” și „Bani din donații” în raport cu reclamantul Sergiu Diaconu, publicând dezmințirea cu următorul conținut: „Dezmințire, Asociația Obştească Asociația Reporteri de Investigaţie şi Securitate Editorială din Moldova" (IDNO: 1014620001999), care se auto-identifică uzual prin acronimul R.I.S.E. Moldova", cu referire la Dl. Sergiu Diaconu, infirmă relatările defăimătoare conținute în materialele jurnalistice „Bani din caritate" şi „Bani din donaţii", publicate şi difuzate la data de 19.02.2018, deoarece nu corespund realității, deoarece nici Dumnealui personal, şi nici entitatea juridică fondată de dânsul - fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) nu au gestionat cazurile de asistență caritabilă abordate şi mediatizate prin publicațiile respective; nu identifică din proprie inițiativă minori gravi bolnavi, în realitate cazurile, fiind comunicate de membrii familiilor şi apropiații acestora; activitatea fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) nu este o afacere, activitatea statutară a acesteia având scop nelucrativ; fondatorii fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) nu au nici o calitate procesuală în cadrul dosarului penal nr. 2016670078, iar alegațiile şi insinuările cu referire la constituirea sau apartenența unui grup criminal organizat nu corespund adevărului, acestea constituind o încălcare flagrantă a principiului prezumției nevinovăției; fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) şi fondatorii acesteia nu sunt "intermediari de caritate", iar pretinsele victime ale "escrocheriei medicale" nu au nici legătură directă cu activitatea fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) sau a Dlui Sergiu Diaconu, deoarece acele cazuri au constituit proiecte demarate prin intermediul platformei "guvern24.md", iar decizia de a merge la instituția medicală respectivă, fiind luată de reprezentantul legal al pacientei; fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) în nici un mod nu a impus nici un beneficiar de a opta pentru o anumită instituție medicală; pretinsa "simulare" a intervențiilor medicale nu este probată, nefiind probată nici legătura cauzală dintre activitatea Dlui Sergiu Diaconu şi a fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) cu deciziile medicilor sau a instituțiilor medicale în ceea ce ține de modalitatea şi oportunitatea tratamentului; fiind inadmisibilă confundarea

prin echivalarea activității de caritate cu cea filantropică, inclusiv sub aspectul acoperirii costurilor/cheltuielilor operationale; nici o acţiune a fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”), neavând nici un element de promovare a entităților afiliate unui fondator sau a unui fondator în particular."; 3) A obliga Asociația Obştească Asociația Reporteri de Investigaţie şi Securitate Editorială din Moldova" să acorde dreptul Dlui Sergiu Diaconu la replică, ca răspuns la opiniile exprimate în materialele jurnalistice „Bani din caritate" şi „Bani din donaţii", publicând prin aceleaşi mijloace de informare în masă Declarația de Presă din 23.02.2018 a cărei co-semnatar este şi Sergiu Diaconu din postura sa de co-fondator al fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”); 4) A constata încălcarea de către de către Asociația Obştească „Asociația Reporteri de Investigaţie şi Securitate Editorială din Moldova" care se auto-identifică uzual prin acronimul „R.I.S.E. Moldova" a dreptului reclamantului Sergiu Diaconu la viaţa privată; 5) A obliga Asociația Obştească „Asociația Reporteri de Investigaţie şi Securitate Editorială din Moldova" care se auto-identifică uzual prin acronimul „R.I.S.E. Moldova" să exprime scuzele publice d/lui Sergiu Diaconu pentru informațiile neveridice relatate prin materialele jurnalistice „Bani din caritate” și „Bani din donații” publicate și difuzate la 19.02.2018; 6) A încasa de la Asociația Obştească „Asociația Reporteri de Investigaţie şi Securitate Editorială din Moldova" care se auto-identifică uzual prin acronimul „R.I.S.E. Moldova" în beneficiul lui Diaconu Sergiu, a prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei, precum și a cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat în mărime de 1750 lei, precum și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 9 811,90 lei.

25. Reclamanta fundația „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”), cu concretizările ulterioare a solicitat: 1) Constatarea caracterului defăimător, în raport cu reclamanta fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”), al conținutului materialului jurnalistic intitulat „Bani din Caritate” precum și versiunea video a pretinsei investigații jurnalistice cu titlul „Bani din donații” publicate la 19.02.2018 de către Asociația Obștească „R.I.S.E. Moldova”; 2) A obliga Asociația Obștească „R.I.S.E. Moldova” să dezmintă cele relatate prin materialele jurnalistice „Bani din caritate” și „Bani din donații” în raport cu reclamanta fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”), publicând dezmințirea cu următorul conținut: „Dezmințire, Asociația Obştească Asociația Reporteri de Investigaţie şi Securitate Editorială din Moldova" (IDNO: 1014620001999), care se auto-identifică uzual prin acronimul R.I.S.E. Moldova", cu referire la fundația „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”), infirmă relatările defăimătoare conținute în materialele jurnalistice „Bani din caritate" şi „Bani din donaţii", publicate şi difuzate la data de 19.02.2018, deoarece nu corespund realității, deoarece nici fondatorii acesteia personal și nici fundația „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) nu au gestionat cazurile de asistență caritabilă abordate şi mediatizate prin publicațiile respective; nu identifică din proprie inițiativă minori gravi bolnavi, în realitate cazurile, fiind comunicate de membrii familiilor şi apropiații acestora; activitatea fundației

„Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) nu este o afacere, activitatea statutară a acesteia având scop nelucrativ; fondatorii fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) nu au nici o calitate procesuală în cadrul dosarului penal nr. 2016670078, iar alegațiile şi insinuările cu referire la constituirea sau apartenenţa unui grup criminal organizat nu corespund adevărului, acestea constituind o încălcare flagrantă a principiului prezumţiei nevinovăţiei; fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) şi fondatorii acesteia nu sunt "intermediari de caritate", iar pretinsele victime ale "escrocheriei medicale" nu au nici legătură directă cu activitatea fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) sau a fondatorilor acesteia, deoarece acele cazuri au constituit proiecte demarate prin intermediul platformei "guvern24.md", iar decizia de a merge la instituţia medicală respectivă, fiind luată de reprezentantul legal al pacientei; fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) în nici un mod nu a impus nici un beneficiar de a opta pentru o anumită instituție medicală; pretinsa "simulare" a intervențiilor medicale nu este probată, nefiind probată nici legătura cauzală dintre activitatea fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) și a fondatorilor acesteia cu deciziile medicilor sau a instituțiilor medicale în ceea ce ține de modalitatea şi oportunitatea tratamentului; fiind inadmisibilă confundarea prin echivalarea activității de caritate cu cea filantropică, inclusiv sub aspectul acoperirii costurilor/cheltuielilor operationale; nici o acţiune a fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”), neavând nici un element de promovare a entităților afiliate unui fondator sau a unui fondator în particular."; 3) A obliga Asociația Obștească Asociația Reporteri de Investigaţie şi Securitate Editorială din Moldova" să acorde dreptul fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) la replică, ca răspuns la opiniile exprimate în materialele jurnalistice „Bani din caritate" şi „Bani din donaţii", publicând prin aceleaşi mijloace de informare în masă Declarația de Presă din 23.02.2018 a fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”); 4) A obliga Asociația Obștească „Asociația Reporteri de Investigaţie şi Securitate Editorială din Moldova" care se auto-identifică uzual prin acronimul „R.I.S.E. Moldova" să exprime scuzele publice fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) pentru informațiile neveridice relatate prin materialele jurnalistice „Bani din caritate” și „Bani din donații” publicate și difuzate la 19.02.2018; 6) A încasa de la Asociația Obștească „Asociația Reporteri de Investigaţie şi Securitate Editorială din Moldova" care se auto-identifică uzual prin acronimul „R.I.S.E. Moldova" în beneficiul fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”), a prejudiciului moral în sumă de 35000 lei, precum și a cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat în mărime de 1250 lei, precum și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 20543 lei.

26. La 05.04.2018 reclamanta Sainsus Svetlana a înregistrat în instanța de judecată o cerere de chemare în judecată împotriva AO „Asociația Reporteri de Investigație și Securitate Editorială din Moldova” cu privire la obligarea dezmințirii informației

defăimătoare, obligarea exprimării scuzelor, repararea prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

27. În motivarea acțiunii, reclamanta Sainsus Svetlana a indicat că la 18 februarie 2018 de către RISE Moldova a fost publicat un teaser, iar, ulterior la 19.02.2018 o investigație jurnalistică având ca subiect o platformă de caritate și membrii acesteia care adună bani pentru diverse cazuri de caritate. Potrivit fabulei expuse în materialul publicat, cei din spatele platformei au fost numiți/anunțați drept un grup criminal organizat, iar reclamanta Sainsus Svetlana, fiind cataloogată ca membru al grupării criminale și intermediar care identifică minorii grav bolnavi, făcea publică povestea lor și aduna sume impunătoare de bani din donațiile oamenilor.

28. De către reclamantă a mai fost indicat că conform investigației făcută de RISE Moldova, ultima declară că a obținut careva documente potrivit cărora, încă din decembrie 2016, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale a deschis un dosar penal pentru escrocherie săvârșită în proporții deosebit de mari, de către un grup criminal oragnizat, din care fac parte cetățeni ai Republicii Moldova, apoi prin intermediul acțiunilor de caritate lansate pe rețele de socializare, colectează sume impunătoare de mijloace bănești. Ulterior, impun beneficiarii să accepte servicii medicale la o clinică din orașul Istambul, Turcia, fiind indicat că membrii grupării criminale simulau efectuarea unei pretinse intervenții chirurgicale care ar fi fost achitate din banii colectați de la donatori.

29. A mai menționat reclamanta că RISE Moldova când a vorbit despre grupul criminal organizat și intermediari prezenta fața reclamantei Sainsus Svetlana și a membrilor platformei „Caritate.md”, iar, reportajul, în opinia Svetlanei Sainsus conține acuzații foarte grave, fără careva probe, expuse în privința persoanelor, cu plasarea numelor și a fotografiilor ei și ale celorlalți membri ai platformei de caritate.

30. S-a mai accentuat faptul, că în reportajul/investigația difuzată la 19.02.2018 se utilizează expresii tendențioase, cum ar fi: grup criminal din Moldova, intermediari de caritate, membrii grupului criminal, plasa intermediarilor de caritate, insistându-se, astfel, asupra intențiilor meschine ale grupului criminal, arătându-se fotografiile oamenilor concreți, inclusiv ale reclamantei, fără a fi aduse careva probe care demonstrează legătura dintre expresiile utilizate și persoanele ale căror fotografii sunt arătate, iar, în opinia reclamantei, aceasta, fiind condamnată din start, cu verdictul „criminal”, compromițând-o ca personalitate. Investigația la care a făcut referire a fost pe larg mediatizată, ajungând în toate sursele media de știri online, scrise și TV.

31. Referitor la investigația făcută de RISE Moldova publicată la 20.02.2017, reclamanta indică că aceasta aduce acuzații grave în privința ultimei, precum că identifica pacienții, colecta sume impunătoare de mijloace bănești, după care, precum că impunea beneficiarii să accepte servicii medicale la o clinică din Istanbul, Turcia și precum că primea comisioane ascunse în calitate de remunerare de la clinică și de la pacienți. Reclamanta indică că investigația se bazează doar pe

mărturiile false ale 2 persoane care au acuzat-o că ar fi colectat bani necesari pentru operație și i-a direcționat aproape forțat la clinica din Turcia, deși cunoaște cu certitudine că în cazul dnei Cebotari, banii au fost colectați prin platforma Guvern 24 și virați pe contul personal al doamnei, care și-a achitat costul tratamentului fără intermediari, mai mult decât atît, în contul ultimei rămânând surplus de bani, ori suma acumulată depășea cu mult suma necesară pentru tratament.

32. Iar, cît privește ce de al 2-lea caz, ce ține de d-na Melendra Ana, reclamantei îi este inexplicabil mersul investigației RISE Moldova, în situația în care la interviul ei cu partea pârâtă a comunicat că costul tratamentului a venit de la un singur donatar care a transferat prețul direct la clinica medicală, intervenția medicală fiind confirmată prin actele eliberate de clinica Medical Park precum și că la investigație a participat și un medic din Moldova, domnul Gheorghe Gâncu, care printr-o notă informativă a confirmat clar că intervenția a avut loc și exclude din start și categoric, sub nici o formă simularea intervențiilor chirurgicale, menționând că reporterii de la RISE Moldova au preferat să denatureze faptele reale, nu au verificat credibilitatea informației și intenționat, cu rea voință au pus la dispoziția societății informații false, compromițând-o pe reclamanta Sainsus Svetlana ca personalitate.

33. Iar, în partea acuzațiilor RISE Moldova ce țin de direcționarea pacienților spre o anumită clinică, reclamanta a indicat că nu a direcționat pacienți spre o anumită clinică din anumită țară, nu a căutat și nu a identificat pecienți pentru o careva clinică. A menționat că ea a răspuns cererilor doar ale celor persoane, care i-au solicitat suportul și ajutorul în cazuri extreme din viața lor. A reiterat, că decizia finală în alegerea instituției medicale dintr-o țară sau alta a fost și este la discreția pacientului. Pe parcursul timpului, intervențiile chirurgicale și tratamentele celor care au apelat la ajutorul reclamantei au avut loc în spitalele din Turcia, România, Rusia, Ucraina, Germania, Franța, Italia, SUA, Spania, Elveția. Mai mult, după cum a și a mai reiterat, Sainsus Svetlana nu a primit și nu primește careva comisioane în calitate de remunerare de la clinică și de la pacienți.

34. În opinia reclamantei, despre cele invocate, RISE Moldova a cunoscut, a avut probe suficiente și accesibile, dar, în mod intenționat și cu rea-voință, în publicațiile sale de investigație „Bani din caritate" difuzate în perioada de timp 18-20 februarie 2018, contrar legislației în vigoare, denaturând, în mod intenționat faptele reale, a prezentat-o societății pe Sainsus Svetlana ca o criminală, intermediară a carității, membră a grupului criminal organizat, distrugînd tot ceea ce a făcut în 6 ani.

35. La 20.02.2018 RISE Moldova a făcut public un alt material de investigație cu titlul „Detalii din dosarul Carității" prezentând o ordonanță de ridicare a documentelor din 2017, potrivit cărora jurnaliștii au declarat, că în spiritul informării corecte a cetățenilor au publicat unul din documentele obținute în timpul documentării subiectului de interes public „Bani din caritate". Reclamanta Sainsus Svetlana indică că numele acesteia nu este specificat în acest act, iar jurnaliștii în mod

intenționat au făcut legătura cu investigația prezentată la 19.02.2018 - „Bani din caritate”, unde sunt afișate pozele reclamantei pentru ca să insufle publicului ideea că există un dosar penal intentat în privința ultimei pe faptul escrocheriei în proporții deosebit de mari comis de către un grup criminal. Reclamanta a invocat, că în așa numitele *documente probe* prezentate de RISE Moldova nu este indicată sau vizată persoana ultimei, mai mult a reiterat că ea nu figurează în nici un dosar penal și nici nu a fost audiată, citată, de careva procurori ai procuraturii din RM.

36. Sainsus Svetlana, în baza celor invocate, prin acuzațiile, declarațiile și publicațiile RISE Moldova prezentate în contextul dat, făcute în mod intenționat, bine chibzuit, indică că i-a fost prejudiciată abuziv onoarea, demnitatea și imaginea profesională, având ca consecință cauzarea reclamantei și a celor apropiați a suferințelor fizice și psihice. Mai mult, și-au permis într-un mod grosolan, ilegal, fără acordul reclamantei de a folosi imaginile ultimei care îi aparțin în publicațiile prezentate în perioada 18-20 februarie 2018.

37. Drept urmare, reclamanta Sainsus Svetlana a solicitat obligarea pârâtului AO „Asociația Reporteri de Investigație și Securitate Editorială din Moldova” să dezmintă informația denigratoare răspândită prin intermediul publicațiilor (teaser, investigație jurnalistică) din perioada 18-20 februarie 2018 ce reflectă investigațiile jurnalistice ale RISE Moldova în legătură cu „Bani din caritate” și prezentarea scuzelor publice, în celași mod în care i-au adus acuzații abuzive, încasarea din contul pârâtului AO „Asociația Reporteri de Investigație și Securitate Editorială din Moldova” în beneficiul reclamantei Sainsus Svetlana a prejudiciului moral, cauzat ultimei, prin publicarea informației defăimătoare, care i-au lezat onoarea, demnitatea și reputația profesională în cuantum 900 000 euro și a prejudiciului material cauzat stării de sănătate a ultimei, în mărime de 1 028 lei, precum și a tuturor cheltuielilor de judecată.

38. Potrivit încheierii protocolare a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 04 iulie 2019, în temeiul art. 187 din CPC, s-a dispus conexarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată înaintată de Sainsus Svetlana împotriva AO „Asociația Reporteri de Investigație și Securitate Editorială din Moldova” cu privire la obligarea dezmințirii informației defăimătoare, obligarea exprimării scuzelor, repararea prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, cu pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Cotruță Pavel în interesele lui Diaconu Sergiu împotriva AO „Asociația Reporteri de Investigație și Securitate Editorială din Moldova” cu privire la constatarea caracterului defăimător al informației, obligarea dezmințirii informației defăimătoare, obligarea acordării dreptului la replică, constatarea încălcării dreptului la viață privată, obligarea exprimării scuzelor, repararea prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, pentru a fi examinate într-o singură procedură.

39. Totodată, în baza încheierii protocolare a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 09 octombrie 2019, în temeiul art. 187 din CPC, s-a dispus conexarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Cotruță Pavel în interesele

fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) împotriva AO „Asociația Reporteri de Investigație și Securitate Editorială din Moldova” cu privire la constatarea caracterului defăimător al informației, obligarea dezmințirii informației defăimătoare, obligarea acordării dreptului la replică, obligarea exprimării scuzelor, repararea prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, cu pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Cotruță Pavel în interesele lui Diaconu Sergiu împotriva AO „Asociația Reporteri de Investigație și Securitate Editorială din Moldova” cu privire la constatarea caracterului defăimător al informației, obligarea dezmințirii informației defăimătoare, obligarea acordării dreptului la replică, constatarea încălcării dreptului la viață privată, obligarea exprimării scuzelor, repararea prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, pentru a fi examinate într-o singură procedură.

40. În ședința de judecată, reprezentantul reclamanților Sergiu Diaconu și fundația „Caritate.MD”, avocatul Pavel Cotruță, a susținut pe deplin cererile de chemare în judecată înaintate în interesul ambilor reclamanți sus-indicați, pentru motivele de fapt și de drept invocate, solicitând admiterea integrală a acestora.

41. În ședința de judecată, atât reprezentanții reclamantei Sainsus Svetlana, avocații Popa Ala și Chistruga Dmitri, cât și reclamanta Sainsus Svetlana au susținut pe deplin cererea de chemare în judecată formulată, solicitând admiterea acesteia integrală. Totodată, în cadrul dezbaterilor judiciare, reclamanta Sainsus Svetlana a mai invocat că infomația prezentată de cei de la „R.I.S.E. Moldova” este falsă, prezentând nota informativă a medicului Gheorghe Gîncu care a specificat faptul că ultimul personal a participat la efectuarea investigației chirurgicale; declarația Anei Malendra care a recunoscut că a făcut declarații false în priivnța reclamantei, și a fost influiențată de o altă protagonistă a investigației, Veronica Cebotari, de a ponegri persoana Svetlanei Sainsus. Totodată, Malendra Ana a mai declarat că a fost influiențată și îndemnată de către un reporter al RISE Moldova, dna Liuba Șevciuc.

42. În ședința de judecată, reprezentantul pârâtei Asociației Obștești „Asociația Reporteri de Investigație și Securitate Editorială din Moldova” avocatul Zama Vitalii a solicitat respingerea acțiunilor pentru motivele indicate în referință, potrivit motivelor căreia, partea pârâtă consideră acțiunile date, ca fiind neîntemeiate și pasibile respingerii, și anume s-a menționat că RISE Moldova a publicat 2 subiecte de interes public. Iar Legea cu privire la libertatea de exprimare, în art. 2 definește interesul public în felul următor: *interes public - interes al societății (și nu simpla curiozitate a indivizilor) față de evenimentele ce țin de exercitarea puterii publice într-un stat democartic sau față de alte probleme care, în mod normal, trezesc interesul societății sau al unei părți a ei.* Respectiv, în viziunea reprezentantului pârâtului, interesul public poate fi orice problemă, care trezește interesul societății sau ale unei părți a ei, și nu doar evenimentele ce țin de exercitarea puterii în stat. Iar impactul pe care l-a avut ancheta publicată de RISE Moldova „Bani din caritate”, demonstrează că subiectul a fost unul, care a

trezit interesul societății sau al unei părți a acesteia. În partea cât privește exercitarea puterii publice, avocatul părții pârâte consideră că RISE Moldova a reflectat un dosar penal instrumentat de o instituție publică, și anume Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale.

43. S-a invocat, că potrivit Codului deontologic al jurnalitului din Republica Moldova, art. 2.2 „jurnalistul solicită opinia tuturor părților relevante la subiect. Iar RISE Moldova a făcut acest lucru, a solicitat opinia tuturor părților relevante, inclusiv a Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, care avea pornită urmărirea penală în cauza nr. 2016670078, care a fost începută la 15.12.2016 conform elementelor infracțiunii prevăzute de art. 46, 190 alin. (5) din Cod penal al RM, pe faptul escrocheriei săvârșite în proporții deosebit de mari de către un grup crimanl organizat.

44. S-a indicat, că RISE Moldova a prezentat poziția procuraturii fără a denatura mesajul acestora, drept urmare, jurnaliștii de la RISE Molodova au luat interviu de la toate părțile implicate în proces și anume: Veronica, mama Elenei; Ana - mama Getei; Svetlana Sainsus, cofondator caritate.md; Alexandru Rusnac, fondator al Fundației de Caritate „Sfântul Gheorghe”; Gheorghe Amihalachioaie, avocatul soților Siriki, reprezentanții Medical Park în Moldova; au primit răspuns în scris de la clina MedicalPark din Turcia; Liviu Maniuc, chirurg cardiolog la Spitalul Clinic Republican; Vitalie Busuioc, procuror PCCOCS; Vlad Plăcintă, președintele Asociației „Salvează o inimă” România; Ina Sîrbu, soția deputatului democrat Sergiu Sîrbu.

45. În partea ce ține de primul caz din investigație (al Elenei) reprezentantul RISE Moldova a menționat, că nicăieri în text nu a spus că acest caz are vreo legătură cu fundația de caritate. RISE Moldova a menționat că acest caz are tangente doar cu Svetlana Sainsus, care atunci nu făcea parte din echipa Fundatiei Sfintul Gheorghe. Ea era cunoscută în mediul online pentru acţiunile de caritate făcute pe cont propriu, în care s-a implicat în ultimii ani. Mai mult, în investigație, la minutul 03.42, s-a menționat că acest caz a fost promovat pe altă platformă de caritate, și anume guvern24.md: *Au apelat la ajutorul oamenilor cu suflet mare. Au publicat cazul pe platforma de finanțare colectivă guvern24.md şi au adunat aproape 5.000 de euro. Deoarece banii nu erau suficienți, au căutat și alte soluții. Svetlana Sainsus a lansat diferite campanii de colectare de fonduri - a pus boxe în centre comerciale şi a ajutat fetița să-şi vândă o parte din desene*. https://guvern24.md/projects/elena-vrea-sa-traiască.

46. Ulterior, deja când în anchetă a fost relatat despre cel de-al doilea caz (al Getei), s-a precizat că Svetlana Sainsus nu mai făcea acte de binefacere pe cont propriu, ci prin intermediul site-ului caritate.md. Iar cazul Valeriei-Georgiana Balanuta (Getei) a fost publicat pe site-ul caritate.md pe data de 29 iunie 2016. https://www.caritate.md/donations/Din-inima-pentru-Valeria-Balanuta

47. În ceea ce privește faptul că - Fundația nu a gestionat cazul, RISE Moldova a menționat, că a reflectat cazul în detalii exact aşa cum s-a întâmplat. Respectiv, la minutul 14.52 este menționat că: *Totodată, Sainsus precizează că, în cazul Getei,*

întreaga sumă a venit din partea unui singur donator care a achitat serviciile medicale direct la clinica turcă. RISE Moldova a specificat clar că acest caz este la etapa de anchetă, respectiv este un dosar penal deschis de către Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale pentru escrocherie și grup criminal organizat. RISE Moldova a redat poziția procuraturii și a victimelor exact în forma în care le-a fost prezentată. Faptul că persoana reclamantă s-a autoidentificat în informația prezentată de procuratură ține de responsabilitatea acesteia. În opinia reprezentantului pârâtului, în investigaţia prezentată nu este niciun cuvânt în care să se facă astfel de legături de cauză-efect că ar avea beneficii indirect. A fost doar prezentat pe scurt cine sunt fondatorii. Minutul 11.54: *Fondatorii instituției sunt Sergiu Diaconu, care are afaceri în domeniul publicităţii şi divertisment, şi Alexandru Rusnac, care deține afaceri în domeniul tehnologiilor informaționale. Respectiv, Sergiu Diaconu, împreună cu soția sa Adela Baxan-Diaconu, sunt proprietarii firmei Target Group Worldwide SRL, care are ca gen de activitate - publicitate, tipărirea altor publicații, activități de cercetare a pieței, activități de spectacole, muzică şi alte genuri de artă.* În anchetă nu a fost scris denumirea firmei, ci doar genul de activitate. Ori, aceștea însăşi pe pagina lor de internet, dar si de facebook spun că fac publicitate. https://www.facebook.com/pg/TargetGroupWW/about/?ref=page_internal, http://targetgroupww.com

48. S-a mai menționat, că sintagmele contestate de partea reclamantă sunt expresiile preluate din poziția procuraturii. Sunt scrise exact cum au fost prezentate de procurori. E poziția lor, respectiv ei poartă responsabilitate pentru această informație. RISE Moldova a difuzat-o pentru a oferi cititorului toate punctele de vedere ale tuturor părților implicate în acest caz. Repetat, a menționat, că dosarul penal este deschis pe două articole - art. 46, art. 190 alin. (5) din Codul penal, pe faptul escrocheriei săvârşite în proporţii deosebit de mari de către un grup criminal organizat. Ordonanţă emisă de procuratura relatează următoarele: *Urmărirea penală în cauza nr. 2016670078 a fost începută la 15.12.2016 de către Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, conform elementelor infracţiunii prevăzute de art. 46, art. 190 alin. (5) din Codul penal, pe faptul escrocheriei săvârşite în proporţii deosebit de mari de către grup criminal organizat.*

49. Potrivit materialelor cauzei penale, membrii unei grupări criminale din care fac parte cetăţeni ai Republicii Moldova şi ai Turciei, identifică minori grav bolnavi din Republica Moldova și lansează acțiuni de caritate pe reţelele de socializare în scopul colectării mijloacelor băneşti. După acumularea sumei de bani necesare, membrii grupării descurajează tranşant propunerile de alternativă; beneficiarilor mijloacelor băneşti acumulate, ca urmare a campaniei de caritate, prin impunerea și organizarea acordării serviciilor medicale la una din instituțiile medicale din or. Istanbul, Turcia, la un pret semnificativ mai mic.

50. Conform unui plan bine determinat, membrii grupării criminale colectează sume impunătoare de bani, de la cetăţeni de bună credință pentru pretinsul tratament al

persoanelor grav bolnave, după care victimele sunt transportate într-un spital din or. Istanbul, Turcia, fiind simulată efectuarea unor pretinse interventii chirurgicale, care expres se prezumă că sunt achitate din banii colectați, însă în realitate urmare a examinărilor efectuate de către medici, la revenirea în Republica Moldova, se constată lipsa cărorva intervenții chirurgicale.

51. S-a menționat despre caracterul neîntemeiat al acțiunilor formulate, după cum urmează, materialul contestat este însoțit, în interiorul textului, de înscrisuri și documente care demonstrează veridicitatea celor relatate.
52. În opinia părții pârâte, în speță nu sunt întrunite condițiile pentru admiterea plângerii de defăimare, în particular în material sunt relatate circumstanțele de fapt care sunt veridice și nu au nici un caracter defăimător. Unicul scop urmărit de autorul materialului contestat era de a elucida adecvat realitatea și nicidecum publicarea și răpândirea informației ponegritoare cu scopul de a induce în eroare opinia publică.
53. În partea ce ține de încasarea prejudiciului moral și material, s-a invocat că acest prejudiciu se repară exclusiv în cazurile când răspânditorul informației false și vătămătoare a acționat cu vinovăție. Ține de partea reclamantă de a justifica pretențiile în această privință. Respectiv, partea pârâtă consideră, că în cazul dat reclamanții nu au justificat adecvat pretențiile de ordin pecuniar formulate.
54. În aceasta privinţă au notat, că pentru a stabili dacă interferența poate fi justificată conform paragrafului 2 al art.10 CEDO, este necesar de a stabili dacă aceasta este stabilită de lege, urmăreşte un scop legitim conform acelui paragraf și „„este necesar într-o societate democratică" (Lingens v. Austria, pp. 24-25, 55 34-37). Ca o chestiune de principiu, noţiunea de „necesar" trebuie să fie înţeleasă ca o necesitatea socială impetuoasă, care trebuie să fie proporţională cu scopul legal urmărit (Goodwin v. the United Kingdom, Reports 1996-11, pp. 500-01, § 40, and Worm v. Austria, Reports 1997-V, p. 1551, § 47). În cazul dedus judecării, partea pârâtă consideră, că compensațiile solicitate nu pot fi justificate convingător.
55. În ședința de judecată, reclamantul Diaconu Sergiu nu s-a prezentat, totodată, fiind reprezentat de către avocatul Cotruță Pavel, motiv pentru care, instanța de judecată a considerat posibilă examinarea cauzei în absența acestuia.

Aprecierea instanței de judecată:

56. Audiind explicațiile participanților la proces, examinând documentele şi alte probe administrate pentru dovedirea celor invocate şi raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speţa, instanţa de judecată consideră necesar de a respinge acţiunile înaintate de avocatul Cotruță Pavel în interesele lui Diaconu Sergiu, în interesele fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”), precum și înaintată de către Sainsus Svetlana, ca fiind neîntemeiate, reieşind din următoarele considerente.
57. În continuare, conform art. 117 alin. (1) din Codul de procedură civilă, probe în pricini civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care

servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii.

58. Potrivit art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

59. Conform art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

60. Iar, în conformitate cu prevederile art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

61. În corespundere cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

62. În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) şi (3) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanță pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea.

63. Totodată, instanţa de judecată este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele.

64. Din interpretarea art. 6 din Convenția europeană a Drepturilor Omului, pronunţarea de către instanţele judecătoreşti a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanţiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligațiunea instanţei judecătoreşti de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerinţelor acţiunii, precum şi argumentelor invocate de către părţi întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz vs Spania, Hotărâre din 21 ianuarie 1999, § 26).Conform art. 8 alin. (2) lit. a) Cod civil, drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice.

65. Potrivit art. 16 din Codul civil, apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: a) recunoașterea dreptului; b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui; c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic; d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică; e) impunerea la executarea obligației în natură; f) autoapărare; g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial; h) încasarea dobînzii de întîrziere sau, după caz, a penalității; i) rezoluțiunea sau modificarea contractului; j) neaplicarea de către instanța de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică; k) alte căi prevăzute de lege. Metodele de

apărare prevăzute la alin. (1) pot fi invocate dacă sînt întrunite condițiile stabilite de lege și, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

66. Subsecvent, conform art. 43 Codul civil, în condițiile legii, orice persoană fizică are dreptul la viață, la sănătate, la integritate fizică și psihică, la libera exprimare, la nume, la onoare, demnitate și reputație profesională, la propria imagine, la respectarea vieții intime, familiale și private, la protecția datelor cu caracter personal, la respectarea memoriei și corpului său după deces, precum și la alte asemenea drepturi recunoscute de lege. Aceste drepturi sînt insesizabile și inalienabile.

67. Instanța remarcă că, aplicabile speței sunt și prevederile Legii nr. 64 din 23.04.2010 privind libertate de exprimare, potrivit căreia, legea are scopul de a garanta exercitarea dreptului la libera exprimare, precum şi un echilibru între asigurarea dreptului la libera exprimare şi apărarea onoarei, demnităţii, reputaţiei profesionale şi vieţii private şi de familie ale persoanei.

68. Din materialele cauzei se reține că, la la data 19.02.2018 pe portalul www.rise.md, atribuită Asociației Obștești „Asociația Reporteri de Investigație și Securitate Editorială din Moldova” care se auto-identifică uzual prin acronimul „RISE Moldova” a fost publicat articolul intitulat „Bani din caritate” – accesibil pînă în prezent la adresele: https://www.rise.md/video-bani-din-caritate-2/ și https://www.rise.md/video-bani-din-caritate-2/?lang=ru,

69. Instața de judecată atestă că, postarea publicată la data de 19 februarie 2018 pe pagina www.rise.md cuprinde următorul conținut: „*Identifică minori gravi bolnavi, le fac publică povestea şi adună sume impunătoare de bani din donațiile oamenilor. Ulterior, beneficiarii sunt direcționați către la un spital din Turcia, unde medicii simulează efectuarea intervențiilor chirurgicale. R.I.S.E. Moldova a obținut mai multe probe care descifrează afacerea cu bolnavi, iar procurorii, la rândul lor, au pornit un dosar penal pentru escrocherie, pusă la cale de un grup criminal organizat."*, urmată de vehicularea în conţinutul publicației din 20.02.2018 a alegației "*în spiritul informării corecte a cetățenilor publicăm unul din documentele obținute de RISE Moldova în timpul documentării subiectului de interes public "Bani din caritate".*

70. În conținutul acestei publicații sunt verbalizate înregistrările audio în coloana sonoră aferentă, o expunere de idei sub formă de text, sunet și imagine: „*Identifică minori gravi bolnavi, le fac publică povestea, şi adună sume impunătoare de bani din donațiile oamenilor. Ulterior, beneficiarii sunt direcționați către la un spital din Turcia, unde medicii simulează efectuarea intervențiilor chirurgicale. "R.I.S.E. Moldova" a obținut mai multe probe care descifrează afacerea cu bolnavi, iar procurorii, la rândul lor, au pornit un dosar penal pentru escrocherie, pusă la cale de un grup criminal organizat.*" secvența din materialul video cuprinsă în intervalul dintre secunda 3-a şi 26; -*"Aceştia sunt intermediarii care se ocupă de colectarea donațiilor"* secvența din materialul video cuprinsă în intervalul dintre secunda 39-a şi 42-a, indicându-se implicit şi asupra lui Sergiu Diaconu, Sainsus Svetlana și Alexandru Rusnac; -*"Iar victimele escrocheriei medicale bat pragurile*

instituțiilor de stat în căutarea dreptății" secvența din materialul video cuprinsă în intervalul dintre secunda 54-a și până la împlinirea primului minut deplin; -*"În iulie 2016 o altă familie nevoiașă intra în plasa intermediarilor de caritate."* secvența din materialul video cuprinsă în intervalul între minutul 10 secunda 22 și minutul 10 secunda 29; -*"La acel moment, Svetlana Sainsus nu mai făcea acte de binefacere pe cont propriu, ci prin intermediul site-ului caritate.md."* secvența din materialul video cuprinsă în intervalul între minutul 11 secunda 22 și minutul 11 secunda 32; -*"Platforma este deținută de Fundația de Caritate "Sfântul Gheorghe". Fondatorii instituției sunt Sergiu Diaconu, care are afaceri în domeniul publicității și divertismentului; și Alexandru Rusnac, care deține afaceri în domeniul tehnologiilor informaționale."* secvența din materialul video cuprinsă în intervalul între minutul 11 secunda 50 și minutul 12 secunda 03; -*"Potrivit documentelor obținute de "R.I.S.E. Moldova" pe acest caz, încă în din decembrie 2016, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, a deschis un dosar penal pentru escrocherie săvârșită în proporții deosebit de mari de către un grup criminal organizat din care fac parte cetățeni ai Republicii Moldova și ai Turciei. Aceștia identifică minori grav bolnavi din Moldova, apoi, prin intermediul acțiunilor de caritate lansate pe rețelele de socializare colectează sume impunătoare de mijloace bănești. Ulterior, impun beneficiarii să accepte servicii medicale la o clinică din orașul Istanbul, Turcia. Până într-un final, membrii grupării criminale simulează efectuarea unor pretinse intervenții chirurgicale care ar fi achitate din banii colectați de la donatori."* secvența din materialul video cuprinsă în intervalul între minutul 16 secunda 30 și minutul 17 secunda 10; -"*În pofida declarațiilor, proiectul de caritate care trimite copiii moldoveni sub bisturiul fără urmă a medicilor turci, e departe de a fi exclusiv cu scop filantropic. "R.I.S.E. Moldova" a intrat în posesia unor înregistrări telefonice dintre Doina și Ali Sirikci, în care proiectul este conturat ca o afacere, în care fiecare actor își apără interesele financiare. Unul insistă pe comision, altul vrea mărire de salariu, altul cere pacienți care au bani, un altul insistă pe reclamă de pe urma căreia tot bani să scoată.*" - secvența din materialul video cuprinsă în intervalul între minutul 21 secunda 32 și minutul 22 secunda 02.

71. Pe lângă aceasta, ulterior, printr-o publicație difuzată de către partea pârâtă în data de 20.02.2018 supranumită „Detalii din dosarul carității” a fost prezentată copia retușată și depersonalizată de pe ordonanța cu privire la efectuarea ridicării de documente emisă în luna decembrie 2017 de către procurorul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, iar, de către reprezentatul reclamanților, avocatul Pavel Cotruță a fost prezentată ordonanța din 04.07.2019 privind clasarea cauzei penale nr. 2016670078 din motivul lipsei pe caz a persoanelor bănuite sau învinuite, precum și a lipsei elementelor infracțiunii prevăzute de art. 190 din Codul penal, (f.d. 11-31, vol.II).

72. Instanța reține că, în scopul soluționării litigiului pe cale extrajudiciară, reclamantul Sergiu Diaconu, fundația „Caritate.md și Sainsus Svetlana au înaintat câte o cerere prealabilă în temeiul art. 15 din Legea cu privire la libertatea de

exprimare în adresa Asociației Obștească „Asociația Reporteri de Investigație și Securitate Editorială din Moldova”, solicitând dezmințirea informației defăimătoare din conținutul articolului intitulat „Bani din caritate”, acordarea dreptului la replică, exprimarea scuzelor de rigoare, rectificarea informațiilor defăimătoare și compensarea prejudiciului cauzat, (f.d. 36-39, 94-100, 223-226, vol.I).

73. La materialele cauzei, de către instanța de judecată se atestă răspunsul oferit de Asociației Obștească „Asociația Reporteri de Investigație și Securitate Editorială din Moldova” reclamanților Sergiu Diaconu, fundația „Caritate.md și Sainsus Svetlana, (f.d. 42, 102, 229, vol.I).

74. În interpretarea corectă a normelor legale enunțate, se înțelege că **onoarea** *este un sentiment complex, determinat de percepţia pe care fiecare persoană o are despre demnitatea sa*, în timp ce **reputaţia** *înseamnă felul în care o persoană este considerată în societate şi este dobândită prin modul exemplar în care persoana se comportă în societate*.

75. Cu toate acestea, nici libertatea de exprimare şi nici apărarea onoarei, demnităţii, reputaţiei profesionale şi vieţii private şi de familie nu sânt absolute şi nu au prioritate una în faţa alteia.

76. Potrivit art. 1 alin. (1) din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, definește scopul său de a garanta exercitarea dreptului la libera exprimare, precum şi un echilibru între asigurarea dreptului la libera exprimare şi apărarea onoarei, demnităţii, reputaţiei profesionale şi vieţii private şi de familie ale persoanei.

77. Dispozițiile art. 2 din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare definesc noțiunea de **defăimare** – *răspîndire a informaţiei false care lezează onoarea, demnitatea şi/sau reputaţia profesională a persoanei*, **interes public** – *interes al societăţii (şi nu simpla curiozitate a indivizilor) faţă de evenimentele ce ţin de exercitarea puterii publice într-un stat democratic sau faţă de alte probleme care, în mod normal, trezesc interesul societăţii sau al unei părţi a ei*; **fapt** –*eveniment, proces sau fenomen care a avut loc în condiții concrete de loc și timp și a cărui veridicitate poate fi dovedită*; **judecată de valoare-** *opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea față de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit ;* **persoană publică** – *persoană care exercită funcţii publice sau o altă persoană care, datorită statutului, poziţiei sociale sau altor circumstanţe, trezeşte interesul public ;* **investigație jurnalistică-** *cercetare rezonabilă a faptelor de către mass-media pentru realizarea unui material jurnalistic*.

78. În corespundere cu prevederile art. 3 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi şi de a comunica fapte şi idei. Libertatea de exprimare protejează atît conţinutul, cît şi forma informaţiei exprimate, inclusiv a informaţiei care ofensează, şochează sau deranjează.

79. Exercitarea libertăţii de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea naţională, integritatea teritorială sau siguranţa publică, pentru a apăra ordinea şi a preveni infracţiunile, pentru a proteja sănătatea şi morala, reputaţia sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informaţii confidenţiale sau pentru a garanta autoritatea şi imparţialitatea puterii judecătoreşti. Restrîngerea libertăţii de exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim prevăzut la alin.(3) şi doar în cazul în care restrângerea este proporţională cu situaţia care a determinat-o, respectându-se echilibrul just dintre interesul protejat şi libertatea de exprimare, precum şi libertatea publicului de a fi informat.

80. Libertatea de exprimare protejează atât conținutul, cât şi forma informației exprimate, iar dreptul la libertatea de exprimare este aplicabil nu numai în cazul unei informații sau ”idei” care sunt primite în mod favorabil sau privite ca inofensive sau ca o chestiune de indiferență, dar şi al celei care ofensează, șochează sau deranjează statul sau orice parte a comunității.

81. Potrivit art. 7 alin. (1) și (2) din Lege, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie.

82. Persoana lezată prin răspândirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informaţia cumulează următoarele condiţii: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informaţie.

83. Iar, conform alin. (4) al art. 7 din Lege, persoana lezată prin răspândirea unor judecăţi de valoare poate fi restabilită în drepturi dacă judecăţile de valoare cumulează următoarele condiţii: a) nu se bazează pe un substrat factologic suficient; b) au un caracter defăimător; c) permit identificarea persoanei vizate de informaţie.

84. Potrivit art. 16 din din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, orice persoană are dreptul la respectul onoarei, demnităţii şi reputaţiei sale profesionale. Orice persoană este în drept să ceară dezminţirea informaţiei ce îi lezează onoarea, demnitatea sau reputaţia profesională dacă cel care a răspândit-o nu dovedeşte că ea corespunde realităţii. Dacă informaţia care lezează onoarea, demnitatea sau reputaţia profesională este răspândită printr-un mijloc de informare în masă, instanţa de judecată îl obligă să publice o dezminţire la aceeaşi rubrică, pagină, în acelaşi program sau ciclu de emisiuni în cel mult 15 zile de la data intrării în vigoare a hotărârii judecătoreşti.

85. Deopotrivă, articolul 10 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prevede că, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie şi libertatea de a primi sau de a comunica informaţii ori idei fără amestecul autorităţilor publice şi fără a ţine seama de frontiere. Executarea acestor libertăţi ce comportă îndatoriri şi responsabilităţi poate fi supusă unor formalităţi, condiţii, restrângeri sau sancţiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică,

pentru securitatea naţională, integritatea teritorială sau siguranţa publică, apărarea ordinii şi prevenirea infracţiunilor, protecţia sănătăţii sau a moralei, protecţia reputaţiei sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informaţii confidenţiale sau pentru a garanta autoritatea şi imparţialitatea puterii judecătoreşti.

86. Instanța de judecată ascultând explicațiile participanților la proces, în raport cu conținutul cererilor de chemare în judecată și a referinței, dar şi a cadrului legal aplicabil speţei, se constată că toate trei acțiuni urmează a fi respinse, prin prisma netemeiniciei pretențiilor înaintate de reclamanții Diaconu Sergiu, fundația „Caritate.md" (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe") și Sainsus Svetlana.

87. În aceeași ordine de idei, instanța de judecată atestă că, reprezentantul pârâtei Asociația Obștească „Asociația Reporteri de Investigație și Securitate Editorială din Moldova" nu a negat faptul că aceasta din urmă este autorul informației răspândite, or, potrivit art. 123 alin. (6) Codul de procedură civilă, faptele invocate de una din parți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

88. Reieșind din aceste considerente, instanța de judecată apreciază ca fiind neîntemeiate acțiunile depuse de către Sergiu Diaconu, fundația „Caritate.MD" și Siansus Svetlana pe motiv că, din conținutul informaţiilor expuse de către Asociația Obștească „Asociația Reporteri de Investigație și Securitate Editorială din Moldova" pe portalul www.rise.md, în conținutul articolului intitulat „Bani din caritate" se atestă că, investigațiile făcute și expuse de pârât în spaţiul public nu cumulează cele trei condiții necesare și suficiente pentru a permite reclamanților de a pretinde constatarea caracterului defăimător al informației, obligarea dezmințirii informației defăimătoare, obligarea acordării dreptului la replică, constatarea încălcării dreptului la viață privată, obligarea exprimării scuzelor, repararea prejudiciului moral.

89. Or, în conformitate cu art. 7 alin. (4) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, persoana lezată prin răspîndirea unor judecăţi de valoare poate fi restabilită în drepturi dacă judecăţile de valoare cumulează următoarele condiţii: a) nu se bazează pe un substrat factologic suficient; b) au un caracter defăimător; c) permit identificarea persoanei vizate de informaţie.

90. Aici, instanța reiterează că, din conținutul publicației intitulate „Bani din caritate„ reclamanții indică că în rezultatul acelei investigații jurnalistice se conține „informație defăimătoare", mai cu seamă secvența din materialul video cuprinsă în intervalul între minutul 16 secunda 30 și minutul 17 secunda 10: „*Potrivit documentelor obținute de "R.I.S.E. Moldova" pe acest caz, încă în din decembrie 2016, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, a deschis un dosar penal pentru escrocherie săvârşită în proporţii deosebit de mari de către un grup criminal organizat din care fac parte cetăţeni ai Republicii Moldova şi ai Turciei. Aceştia identifică minori grav bolnavi din Moldova, apoi, prin intermediul acţiunilor de caritate lansate pe reţelele de socializare colectează sume impunătoare de mijloace băneşti. Ulterior, impun beneficiarii să accepte servicii medicale la o clinică din oraşul Istanbul, Turcia.*

Până într-un final, membrii grupării criminale simulează efectuarea unor pretinse intervenții chirurgicale care ar fi achitate din banii colectați de la donatori." şi pentru care solicită dezminţirea şi publicarea scuzelor, nu reclamă o încălcare a drepturilor ultimilor, întrucât, această informație a fost reflectată cu lux de amănunte în ordonanța Procuraturii din 04.07.2019, act prezentat de reclamanți.

91. Mai mult, potrivit Codului deontologic al jurnalitului din Republica Moldova, art. 2.2 „jurnalistul solicită opinia tuturor părților relevante la subiect. Iar în cazul dedus judecații, instanța atestă că partea pârâtă, RISE Moldova a respectat această din urmă normă, solicitând opinia tuturor persoanelor vizate în articolul dat, inclusiv a Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, care la acel moment avea pornită urmărirea penală în cauza nr. 2016670078, din 15.12.2016 conform elementelor infracțiunii prevăzute de art. 46, 190 alin. (5) din Cod penal al RM

92. Reieșind din aceste fapte, instanța atestă că, conținutul articolului publicat pe pagina www.rise.md reprezintă judecăți de valoare, bazate pe un substrat factologic suficient, prin urmare, nu există temei cu privire la constatarea caracterului defăimător al informației, obligarea dezmințirii informației defăimătoare, obligarea acordării dreptului la replică, constatarea încălcării dreptului la viață privată, obligarea exprimării scuzelor, repararea prejudiciului moral. Or, investigația jurnalistică efectuată de pârâtă redă în esență poziția procuraturii la acel moment, precum și a părților-vătămate exact în forma în care le-a fost prezentată.

93. În contextul prezentelor cereri de chemare în judecată deduse judecății, urmează a se ţine cont de specificul noţiunii de „judecată de valoare”, care prezumă că persoana nu poartă răspundere pentru părerea expusă în privinţa unor evenimente, circumstanţe etc., veridicitatea cărora este imposibil de a se demonstra. Respectiv, urmează de făcut o distincţie clară între fapte şi judecăți de valoare. Judecata de valoare este definită ca o opinie, un comentariu, o teorie sau o idee care reflectă atitudinea faţă de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit, iar, faptul reprezintă un eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiţii concrete de loc şi timp şi a cărui veridicitate poate fi dovedită. Judecata de valoare fără substrat factologic suficient este acea judecată de valoare care se bazează pe fapte care nu au avut loc sau pe fapte care au avut loc, dar a căror expunere este denaturată până la falsitate.

94. Cerinţa de a dovedi veridicitatea judecăților de valoare este imposibilă de a fi îndeplinită, deoarece adevărul afirmațiilor ce constituie judecăți de valoare nu poate fi dovedit, iar, invocarea probei verității în acest caz ar constitui o încălcare a libertăţii de exprimare, parte fundamentală a dreptului asigurat de art.10 din Convenţia Europeană (*pct.61 din Hotărîrea CEDO din 21.12.2004 - cazul Busuioc c. Moldovei, cazul Jerusalem c. Austriei nr.26958/95, pct.42*).

95. Mai mult ca atât, substratul factologic a unei judecăți de valoare, are la baza împrejurări și premise de fapt bazate pe urmărirea penală începută la 15.12.2016 de către Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze

Speciale în temeiul unei bănuieli rezonabile precum că a fost săvârșită infracțiunea prevăzută de art. 46, 190 alin. (5) din Codul penal, care la data publicării articolului 19.02.2018 se afla în gestiunea organelor procuraturii, fiind efectuată urmărirea penală.

96. În context, instanța mai reţine şi prevederile art. 25 alin.(3) şi (6) al Legii enunţate, conform cărora: orice dubiu rezonabil cu privire la acordarea statutului de judecată de valoare sau relatare cu privire la fapte se interpretează în favoarea acordării statutului de judecată de valoare. Orice alt dubiu care nu este demonstrat conform regulilor prescrise de lege se interpretează împotriva restricţionării libertăţii de exprimare.

97. Instanța accentuează că, în situația în care se pretinde că, informațiile răspândite de către R.I.S.E. Molodva sunt defăimătoare și lipsite de substrat factologic, reclamanții urmau să prezinte în acest sens probe pertinente, concludente și utile care să demonstreze acest fapt, iar, în cazul existenței unor dubii care nu sunt demonstrate conform regulilor prescrise de lege se interpretează împotriva restricţionării libertăţii de exprimare în sensul art. 25 alin.(6) din Legea cu privire la libertatea de exprimare.

98. În consecință, instanța concluzionează, la caz, nu au fost stabilite în cadrul examinării cauzei temeiuri legale ce ar restricționa dreptul la libertatea de exprimare și nu au fost stabiliți indici de natură să determine faptul că, a avut loc lezarea onoarei, demnității și reputației profesionale ale reclamanților Sergiu Diaconu, Fundației „Caritate.MD” și a Svetlanei Sainsus, prin defăimare, or, potrivit articolului intilat „Bani din caritate”, instanța atestă că, caracterul defăimător al acestora nu poate fi prezumat.

99. Mai mult decât atât, conform art. 24 alin.(1) din Legea nr.64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, reclamantul trebuie să dovedească următoarele: a) pîrîtul a răspîndit informaţia; b) informaţia îl vizează şi este defăimătoare; c) informaţia constituie o relatare cu privire la fapte şi este în esenţă falsă; sau d) judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient; e) existenţa şi cuantumul prejudiciului cauzat.

100. Defăimătoare sunt considerate acele informaţii care relatează despre încălcarea legilor şi a normelor de convieţuire (normele morale), şi astfel fac ca persoana să fie condamnată moral de opinia publică sau de unii indivizi în particular. Legislatorul nu concretizează care sunt informaţiile defăimătoare. La determinarea caracterului defăimător al informaţiei, urmează a se reţine că unele informaţii pot fi calificate atât ca defăimătoare, cât şi lipsite de acest caracter, în funcţie de modul de percepere, de aprecierea subiectivă, de situaţia concretă, de context, de persoanele în rândul cărora este răspândită informaţia. Astfel, „defăimarea” este un fenomen relativ, iar stabilirea acesteia necesită o examinare minuțioasă și analiză riguroasă a argumentelor părţilor.

101. În ceia ce privește pretențiile invocate privind încasarea prejudiciului moral, material (în cazul reclamantei Sainsus Svetlana) și a cheltuielilor de judecată, instanța remarcă, că, reieșind din faptul că pretențiile reclamanților privind

dezmințirea declarațiilor defăimătoare s-au respins, ca fiind neîntemeiate, repararea prejudiciilor și compensarea cheltuielilor de judecată reprezintă cerințe subsecvente celor principale și, prin urmare urmează soarta cerințelor de bază, la fel, urmând a fi respinse ca neîntemeiate.

102. Drept concluzie reiterând conținutul prevederilor Legii nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, instanța nu atestă o ingerință incompatibilă cu art.10 CEDO, în lipsa încălcării echilibrului proporţional dintre dreptul la exprimarea opiniei şi dreptul la respectarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei profesionale.
103. Ori, în urma analizării conținutul video a articolului intitulat „Bani din caritate", instanța atestă, că acesta vizează o judecată de valoare, prin urmare raportând gradul de protecție a art.10 a CEDO la judecăta de valoare expusă, instanța de judecată atestă lipsa unor elemente cu conținut denigrator sau defăimare, declarațiile fiind acordate în limitele art. 3 a Legii nr. 64 din 23.04.2010 privind libertate de exprimare.
104. În această ordine de idei, în opinia instanței, toate argumentele și afirmațiile invocate de către reclamanți sunt lipsite de pertinență, sub toate aspectele au fost examinate de instanță, care le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speței.
105. Conform art. 98 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în caz de respingere a acțiunii, cheltuielile de judecată a cauzei suportate de instanță, precum și taxa de stat, se încasează la buget de la reclamant dacă acesta nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.
106. Astfel, instanța va dispune încasarea din contul reclamantului Diaconu Sergiu în beneficiul statului, suma de 250 lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat restatnte aferentă pretențiilor din acțiunea formulată.
107. Or, cuantumul taxei de stat relativ pretențiilor din acțiune înaintată de către reclamantul Diaconu Sergiu este de 2000 lei (500 lei pentru pretențiile de ordin nepatrimonial și 1500 lei pentru pretenția cu caracter patrimonial).
108. Prin urmare, ținând cont de faptul că reclamantul Diaconu Sergiu a achitat taxa de stat în mărime totală de 1750 lei, suma taxei de stat restante ce urmează a fi dipsusă spre încasare este de 250 lei.
109. Corespunzător, instanța de judecată va dispune și încasarea din contul reclamantei fundația „Caritate.md" (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe") în beneficiul statului suma de 200 lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat restante aferentă pretemnțiilor din acțiunea formulată.
110. Or, cuantumul taxei de stat relativ pretențiilor din acțiune înaintată de către reclamanta fundația „Caritate.md" (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe") este de 1450 lei (400 lei pentru pretențiile de ordin nepatrimonial și 1050 lei pentru pretenția cu caracter patrimonial).
111. Prin urmare, ținând cont de faptul că reclamanta fundația „Caritate.md" (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe") a achitat taxa de stat în mărime totală de 1250 lei, suma taxei de stat restante ce urmează a fi dipsusă spre încasare este de 200 lei.

112. În conformitate cu articolele 236, 238-241 din Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, instanţa de judecată –

h o t ă r ă ş t e :

Se respinge, ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Cotruță Pavel în interesele lui Diaconu Sergiu împotriva AO „Asociația Reporteri de Investigație și Securitate Editorială din Moldova” cu privire la constatarea caracterului defăimător al informației, obligarea dezmințirii informației defăimătoare, obligarea acordării dreptului la replică, constatarea încălcării dreptului la viață privată, obligarea exprimării scuzelor, repararea prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează din contul lui Diaconu Sergiu, născut la 15 aprilie 1975, cod numeric personal 0982611421752, domiciliat în mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrân, nr. 13/1, ap. 37, în beneficiul statului, suma de 250 (două sute cincizeci) lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat.

Se respinge, ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Sainsus Svetlana împotriva AO „Asociația Reporteri de Investigație și Securitate Editorială din Moldova” cu privire la obligarea dezmințirii informației defăimătoare, obligarea exprimării scuzelor, repararea prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se respinge, ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Cotruță Pavel în interesele fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”) împotriva AO „Asociația Reporteri de Investigație și Securitate Editorială din Moldova” cu privire la constatarea caracterului defăimător al informației, obligarea dezmințirii informației defăimătoare, obligarea acordării dreptului la replică, obligarea exprimării scuzelor, repararea prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează din contul fundației „Caritate.md” (fundația de caritate „Sfântul Gheorghe”), cod fiscal 10106200001522, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Moscova, nr. 17/4, în beneficiul statului, suma de 200 (două sute) lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile din data pronunţării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Constantin Roșca